

LEKCE 86: MALÍ PROROCI 2 (MICHEÁŠ - SOFONJÁŠ)

Biblický text k lekci: vybrané verše z knih proroků Micheáše - Sofonjáše

Cíle lekce:

- dítě dokáže vyjmenovat jednotlivé malé proroků (zná jméno autora dané knihy)
- dítě vlastními slovy řekne alespoň jednu věc, o které daní proroci píšou
- dítě umí shrnout poselství každé z těchto 4 knih malých proroků (viz myšlenky k lekci)
- dítě řekne, co ví o osobách proroka Micheáše, Nahuma, Abakuka a Sofoniáše – zná význam jejich jména
- dítě alespoň orientačně (století) zařadí působení těchto malých proroků a dokáže je seřadit chronologicky za sebou
- dítě si uvědomuje, že v životě s Bohem je důležitá poslušnost, věrnost a milosrdenství
- dítě ví, že za neposlušnost přichází Boží trest, ale zároveň Bůh s trestem čeká (je trpělivý)
- dítě si uvědomuje, že Bůh nám nemusí odpovědět na všechny naše otázky, že víra je o tom spoléhat na Boha, i když ho nevidíme a necítíme
- dítě ví, že Kristus přijde na zemi podruhé, bude soudit nevěrné a zachrání věrné – toto vědomí má vybízet ke zbožnému životu

Klíčové verše:

Micheáš 5,1: „A ty, Betléme efratský, ačkoli jsi nejmenší mezi judskými rody, z tebe mi vzejde ten, jenž bude vládcem v Izraeli, jehož původ je odpradávná, ode dnů věčných.“

Micheáš 6,8: „Člověče, bylo ti oznámeno, co je dobré a co od tebe Hospodin žádá: jen to, abys zachovával právo, miloval milosrdenství a pokorně chodil se svým Bohem.“

Nahum 1,7: „Hospodin je dobrý, je záštitou v den soužení.“

Nahum 2,1: „Hle, po horách přichází zvěstovatel radosti, jenž ohlašuje pokoj. Slav, Judo, své slavnosti, plň své sliby. Už nikdy na tebe nepřitáhne ničemník, je zcela zahlazen.“

Abakuk 1,2: „Jak dlouho již volám o pomoc, Hospodine, a ty neslyšíš. Úpím k tobě pro násilí, a ty nezachraňuješ.“

Abakuk 2,2-3: „Hospodin mi odpověděl, řekl: „Zapiš to vidění, zaznamenej je na tabulky, aby si je čtenář mohl snadno přečíst. Vidění už ukazuje k určitému času, míří neomylně k cíli; prodlévá-li, vyčkej, neboť přijde zcela jistě, zadržet se nedá.“

Abakuk 3,17-18: „I kdyby fíkovník nevypučel, réva nedala výnos, selhala plodnost olivy, pole nevydala pokrm, z ohrady zmizel brav, ve chlévech dobytek nebyl, já budu jáсотem oslavovat Hospodina, jásat k chvále Boha, který je má spása.“

Sofonjáš 1,18: „Jejich stříbro ani zlato je nedokáže v den Hospodinovy prchlivosti vysvobodit; ohněm jeho rozhorlení bude pozřena celá země. Ano, učiní náhlý konec všem obyvatelům země!“

Sofonjáš 2,3: „Hleďte Hospodina, všichni pokorní země, kdo jednáte podle jeho práva. Hleďte spravedlnost, hleďte pokoru, snad se skryjete v den Hospodinova hněvu.“

Sofonjáš 3,17: „Hospodin, tvůj Bůh, je uprostřed tebe, bohatýr, který zachraňuje, raduje se z tebe a veselí, láskou umlká a opět nad tebou jásat a plesá.“

Biblická fakta:

Autoři knih se jmenují stejně jako knihy – byli to proroci Micheáš (kdo je jako Hospodin), Nahum (Utěšitel), Abakuk (ten, který objímá/objetí), Sofoniáš (Hospodin ukrývá/ukryl)		
Počty kapitol jednotlivých knih: Micheáš - 7, Nahum - 3, Abakuk - 3, Sofonjáš - 3		
Doba prorokování (orientačně) – řazeno od nejstaršího proroka k nejmladšímu: Micheáš 750-715 př.n.l.; Nahum 670-625 př.n.l.; Abakuk 635-595 př.n.l.; Sofoniáš 630-600 př.n.l.		
Kniha	Hlavní myšlenka (poselství)	Hlavní části knihy
Micheáš	Proroctví o zničení Samaří a Jeruzeléma kvůli špatnému jednání vůdců národa a modlářství, zaslíbení dokonalého vůdce v osobě Ježíše Krista a požadavek na život naplněný milosrdenstvím, věností a poslušností. Ukazuje na to, že nikdo není tak dobrý vůdce jako Hospodin sám.	1. - 3. kap. - slovo o soudu a zajetí 4. - 5. kap. - naděje obnovení národa (nepřátele Izraele/Judy budou vyhlazeni) 6. - 7. kap – Micheáš zastupující lid mluví s Bohem jakoby v soudní síni
Nahum	Proroctví k Ninive, které po 150 letech, co k němu mluvil Jonáš, žilo opět v hříchu a přichází jeho zkáza – to je dobrá (utěšující) zpráva pro Izraelce, které Asyřané, jejichž hlavní město bylo Ninive, krutě utlačovali -	kap. 1 - Hospodin je nejmocnější a ani Ninive neunikne kap. 2 - lidé, radujte se, Hospodin přichází se svým soudem kap. 3 - vyhlazení Ninive pro krutost, modloslužbu a pýchu
Abakuk	Proroctví je formou rozhovoru Abakuka a Boha o tom, proč utlačovatele Izraele a Judy nejsou potrestáni (jak dlouho Bůh bude snášet toto násilí), prorok vyzývá k obnovení víry, která prochází krizí.	1,1-2,5 - rozhovor proroka s Bohem o tom, jak dlouho ještě bude trpět násilí na Izraelcích 2,6-20 - pětkrát běda proti tyranovi Izraelského národa kap. 3 - Abakukův žalm/modlitba – Abakuk jakoby sám odpovídá na otázku „jak dlouho Bože budeš snášet toto utrpení lidu a co s tím uděláš“
Sofoniáš	Prorok velmi drsně a nevybíravě prorokuje proti bezbožnosti, bezpráví, útisku, modloslužbě, hlavně proti vůdcům (králové, kněží) a poukazuje na to, že Bůh má svrchovanou (neomezenou) moc nad všemi národy a bezbožnosti nikdo neunikne, ať je z Izraele nebo okolních národů. Zároveň volá k pokání (lítosti, obrácení) - těm Bůh bude milostiv a zaslíbují den Božího navštívení (Den Hospodinův, kdy bude vše napraveno).	kap. 1 - ohlášení soudu nad Judou za zpronevření kap. 2 - ohlášení soudu nad okolními národy za jejich pýchu kap. 3 - zaslíbení božímu lidu i všem národům o záchraně a dni Hospodinově
Micheáš – předpověděl, že se narodí v Betlémě (Micheáš 5,1) - už 700 let dopředu (Betlém malá vesnička; vesnic a měst v Izraeli bylo asi na 2000)		
Sofoniáš – hovoří mj. i o dni Hospodinově, kdy se Mesiáš vrátí ve své slávě na Sión – toto proroctví se ještě nestalo		

Myšlenky k 86. lekci (aplikace):

- **kniha Micheáš** – pokud jsi/budeš ve vedení, máš velkou zodpovědnost za své činy, protože neovlivňuješ jen sebe, ale i ty, které vedeš; nad oběti a obřady je v Božích očích důležitá věrnost ve vztahu (spravedlnost), poslušnost Bohu a skutky milosrdenství (pomoc druhým); Bůh skrze Micheáše naplánoval, kde se jeho syn Ježíš narodí – Bůh má plán i pro

naš život dlouho dopředu (dokonce, než se narodíme) → **POVZBUZENÍ K VĚRNOSTI A POSLUŠNOSTI BOHU**

- **kniha Nahum** – Ninive bylo velmi mocné město, považované za nedobytné (hradby desítky metrů vysoké a široké tak, že po nich jezdily vozy), ale i přesto bylo zničeno – Bůh je mocnější než jakýkoliv protivník, byť sebesilnější – i když je Bůh laskavý a chce dát špatným lidem šanci (Ninivanům dal další 2 století), tak jeho soud přichází. Bůh jednou zcela jistě porazí naše nepřátele, ty, kdo nám ubližují, utlačují nás – Bůh je našim Utěшитelem v dobách, kdy naše „Ninive“ (= něco, z čeho máme strach, čeho se bojíme) ještě stojí; zároveň je to ale i varování pro nás, abychom se i my nestali pyšnými, krutými ke druhým a sloužili někomu/něčemu jinému než Pánu Bohu, protože pak by čekal trest i nás → **POTĚŠENÍ V TĚŽKOSTECH / VAROVÁNÍ PŘED NEPOSLUŠNOSTÍ**
- **kniha Abakuk** – v našem životě přichází chvíle, kdy nemáme odpovědi na naše otázky, kdy to vypadá, jako by Bůh neviděl, neslyšel, nebyl; Izraelce utlačovali Asyřané, Babylóňané a další – nevidí to Bůh? Kniha hovoří o krizi víry v Hospodina, který jako by nebyl. Bůh nás ale ujišťuje, že je, a že na něj máme čekat, ztížit se před Ním (Abakuk 2,20). Abakuk je vzorem ve víře, i když se dotýkáme smrti (Abakuk 3,17-18) - dokážeme věřit Bohu, i když se nám vše v životě hroutí? Bůh nám nemusí dát odpověď na naše otázky (po smyslu utrpení apod.), ale to neznamená, že bychom mu neměli přestat věřit. Bůh na něčem pracuje... → **POVZBUZENÍ K VÍŘE, I KDYŽ BOHA NEVIDÍME A NECÍTÍME**
- **kniha Sofonjáš** – Bůh promlouvá k bezbožnému lidu, který nebude zachráněn ani pro množství bohů, ve které věří, ani v síle cizích vojsk (Asyřané) - je to varování i pro nás, abychom nedoufali a nespolehali na nic jiného/nikoho jiného, než na Boha samotného; za bezbožnost přichází trest bez ohledu na postavení (týkalo se jak Božího lidu, tak jiných národů); na druhou stranu, pokud Bohu věříme, můžeme si být jisti, že jednou zvítězí naplno → **BŮH ZTRESTÁ BEZBOŽNÉ, ALE ZACHRÁNÍ VŠECHNY, KDO MU VĚŘÍ**

Souvislost s Novým zákonem: DRUHÝ PŘÍCHOD KRISTA - „KONEČNÝ“ DEN HOSPODINŮV (2. Petrova 3,4-10)

Biblický text: *a budou se posmívat: „Kde je ten jeho zaslíbený příchod? Od té doby, co zesnuli otcové, všecko zůstává tak, jak to bylo od počátku stvoření.“ Těm, kdo toto tvrdí, zůstává utajeno, že dávná nebesa i země byly vyvolány slovem Božím z vody a před vodou chráněny. Vodou byl také tehdejší svět zatopen a zahynul. Týmž slovem jsou udržována nynější nebesa a země, dokud nebudou zničena ohněm; Bůh je ponechal jen do dne soudu a záhuby bezbožných lidí. Ale tato jedna věc kéž vám nezůstane skryta, milovaní, že jeden den je u Pána jako tisíc let a tisíc let jako jeden den. Pán neotálí splnit svá zaslíbení, jak si to někteří vykládají, nýbrž má s námi trpělivost, protože si nepřeje, aby někdo zahynul, ale chce, aby všichni dospěli k pokání. Den Páně přijde jako přichází zloděj. Tehdy nebesa s rachotem zaniknou, vesmír se žářem roztaví a země se všemi lidskými činy bude postavena před soud.“*

Boží proroci předpovídali to, co Bůh zamýšlí. Mnohé se již naplnilo, což potvrdilo pravdivost těchto proroctví a Boží svrchovanost. Na některá proroctví ještě čekáme. Týká se druhého příchodu Kristova na konci věků. Mnoho lidí v minulosti proroky neposlouchala, dělali s z nich srandu, a pak přišel Boží trest - v podstatě za to, že mu neuvěřili (viz prorok Nahum). I dnes mnoho lidí nevěří, že se Bůh jednou vrátí na naši Zemi. On určitě přijde. A to by mělo být jednak výzvou k tomu, abychom žili v poslušnosti, věrnosti a milosrdenství (viz prorok Micheáš). Zároveň je to povzbuzení v dobách, kdy naše víra skomírá a vypadá to, jako by Bůh na nás zapomněl (prorok Abakuk). Boží milost ještě trvá, protože Bůh chce, aby s ním v nebi mohlo být co nejvíce lidí, také i ty a já. Očekávám na tento den, nebo se spíše soustředím na zdejší život na zemi? Těším se do nebe? Prorok Sofonjáš končí své proroctví úžasným zaslíbením pro lid Izraelský, apoštol Petr píše již všem křesťanům, že jednou jistě přijde den, kdy vše

bezbožné bude zničeno, ale všichni, kdo věří Bohu, budou zachráněni. Kéž nás to vede k životu ve zbožnosti.

Náměty pro činnosti s dětmi:

- 1. Sbírání předmětů** – motiv Micheáš 1,12 (posbírání pozůstatku Izraele před soudem Božím) - úkolem dětí je sbírat rozsypané malé předměty (např. hrách, víčka od PET lahve apod.) během časového limitu 1-3 minuty (dle situace). Vyhrává ten, kdo nasbírá nejvíce kusů.
- 2. Rychle, rychle, rychle** – motiv Abakuk 2,8 (rychlost Kaldejských vojsk jako nástroj Božího hněvu) - úkolem bude absolovat trojboj na rychlost. a) co nejrychleji skákat na jedné noze tam a zpět (4x vzdálenost cca 5 m); b) co nejrychleji poskládat puzzle/skládačku (dětskou o cca 10-15 kusech); c) co nejrychleji naházet balónky do koše/mísy (cca 10 balónků) ze vzdálenosti cca 2 m
- 3. Chytání udicí** – motiv Abakuk 2,15 (Bůh chytá udicí nepřítele do sítě) - úkolem dítěte je chytit na udici (klacek s provázkem a na jeho konci kus zahnutého drátu) ryby (kousek polystyrénu s drátkem nebo něco podobného) - počet ryb 5-10. Vyhrává ten, kdo chytí nejvíce ryb, v případě shody počtu rozhoduje lepší čas.
- 4. „Sklizeň“ kuliček** – motiv Sofonjáš 1,2-3 (Bůh bude soudit a sklidí vše z povrchu země) - úkolem dítěte je pomocí kolíčku na prádlo sesbírat a přenosit malé papírové kuličky (cca 10) na vzdálenost cca 10 metrů.
- 5. Hledej „poklady“** – motiv Sofonjáš 2,2-3 (hledání Hospodina, spravedlnosti, pokory) - úkolem dítěte je hledat v místnosti nápisy (na papírku) BŮH, SPRAVEDLNOST, POKORA. Za každé slovo je jeden bod. Opakujeme několik kol. Vítěz je ten, kdo získá nejvíce bodů.